

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 1 2015

Profilen
Erik Jansson

Vykortet
Uganda

Ordförande har ordet
Om dina handlingar inspirerar....

Många av oss har hört begreppet Rätt Mental Inställning (RMI). De orden kan man uppleva både positivt och negativt. I grunden beskriver begreppet en stolthet och ett engagemang kring det vi håller på och utför. Att en arbetskö-

pare vill stärka RMI hänger samman med att han vill utveckla en socialkompetens hos anställda som med rätt beteende och attityd initierar, utvecklar och förstärker interna relationer. Problemet uppstår när RMI kravet inte ställs på både arbetsköparen och arbetaren samtidigt. Det är oftast då vi upplever den som negativ och orättvis. Om vi tar ett exempel. En chef ringer till en anställd och frågar honom om han har lust att komma ut och jobba extra. Arbetaren ställer upp och kommer till jobbet trots att det är en av hans två lediga dagar.

På jobbet möter chefen den anställda med orden "bra för dig att komma ut och jobba, det är lördag och du skulle säkert vara full". RMI analysen konstaterar att chefen påtagligen behöver jobba hårt med sin RMI. Arbetaren har den redan - han ställde upp och jobbade den dagen och svarade inte heller på den smaklösa provokationen. Fast han behöver prata med chefen och försöka beskriva för honom hur fel blev det med den dumma kommentaren. Det här exemplet på dåligt RMI är som tur sällsynt på vår fabrik. Jag kommer aldrig glömma min gamla arbetsledare Erkki Juopperi. Den härliga finnen visade hur ett gott ledarskap ska utövas. Han skapade en hög RMI hos oss arbetare genom att pyssla om oss. Han styrde vårt skiftlag fast i bakgrunden. Uppmuntrade oss att utvecklas. Han var en av de första arbetsledare som stimulerade rotation. Han visste att rotationen kommer att bidra till en mycket bättre arbetsmiljö. Erkki nekade aldrig en ledighet, även då när det var jobbigt att få ihop folk så att det räckte. Han visste att hans snällhet kommer att belönas. När det behövdes ställde man upp för Erkki. Ingen

tänkte då på företaget. Man tänkte bara på den goda ledaren. Att få anställda med sig är en konst som många inte behärskar. Oftast är orsaken ett övertydligt maktutövande och avsaknad av respekt för de man leder. Den amerikanska politikern John Quincy Adams definition om ledarskap är på sin plats "Om dina handlingar inspirerar andra att drömma mer, lära sig mer, göra mer och bli mer, är du en ledare."

Utbrändhet

Det fantastiska resultatet 2014, och den stabila och framgångsrika Hallsta 2014-omställningen rustar Hallsta Pappersbruket väl inför nya marknadsstrider och branschutmaningar. Omställningen krävde enormt engagemang av brukets alla anställda. Färre anställda skulle producera mer. Många av oss reagerade på arbetsintensiteten genom att anstränga sig ännu hårdare och en del

undertryckte egna behov och känslor och jobbade på, trots att tecknen på att orken tagit slut var ganska uppenbara. Vad som då inträffar är att organismen inte längre klarar av att kompensera för de extraordinära ansträngningarna och då kan ett mer eller mindre allvarligt sjukdomstillstånd uppkomma. Ett antal av våra kompisar drabbades av "stresskollaps", eller som det också heter att "gå in i väggen" sjukdomen. De typiska symptomen är trötthet/utmattning, sömnsvårigheter, ökad infektionskänslighet, ökad smärtekänslighet, muskelproblem och mag-tarm problem. Därför är det jätteviktigt att söka hjälp i god tid. Kontakta företagshälsovården om du känner det omnämnda symptomen. Visst ska man prestera på jobbet men man ska också komma ihåg att vi anställda säljer arbetskraft och inte hälsan. Vi kommer att följa upp den psykosociala arbetsmiljön under de närmsta åren.

Aleksandar

Håller just nu på med att lägga en sista hand på årsredovisningen för 2014 och här kommer lite information om hur det ser ut på a-kassan

Medlemsantalet i kassan var per den sista december 15 075 vilket är en minskning med 659 medlemmar jämfört med december 2013. En förklaring är alla uppsägningar och få nyanställningar på våra bruk.

Per den sista januari i år låg den öppna arbetslösheten för Pappers på 3,7 procent (då inräknat både helt – och deltidsarbetslösa) och 2,8 procent var inskrivna i program med aktivitetsstöd enligt statistik från Arbetsförmedlingen.

Det är en minskning med 0,4 procent respektive 0,1 procent i januari 2014.

När det gäller höjning av dagpenningnivån blev det som vi alla vet ett bakslag när Regeringens budget inte gick igenom i december. Enligt en undersökning från A-kassornas samorganisation så är det bara ca 9 procent som får ut 80 procent av sin tidigare lön, vilket inte är så konstigt med tanke på att det snart är 13 år sedan

taket i a-kassan höjdes. Hoppet står nu till att Regeringens vårbudget går igenom.

I övrigt vet vi inte i dagsläget om det kommer att bli några regelförändringar under året.

Inger Good Heinefalk
Kassaföreståndare

Pappersindustriarbetarnas arbetslöshetskassas syfte och ändamål är att betala ut arbetslöshetsersättning till sina medlemmar vid arbetslöshet.

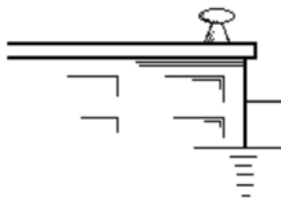
Medlemsantal

Kassan hade 15075 medlemmar den 31 december 2014

Verksamhetsområde

Kassans verksamhetsområde är begränsat till i Sverige anställda inom massa- och pappersindustrin. Verksamheten regleras i kassans stadgar och i lagen (1997:238) om arbetslöshetskassor.

www.pappersakassa.se

Här får vi inte lasta längre

På prov efter 25 år och en ornitologisk sensation

Läget bland hamnpersonalen har stabiliserats något sedan förra Kajkanten. De fem vakanser som fanns har nu ersatts av fem provanställningar med folk som redan fanns i hamnen. Några av dessa är nu inne i en utbildningsperiod fram till sommaren. Syftet är att lära alla att lasta bil och stuva ombord i båt. För att klara detta har en särskild utbildningsresurs satts in. Ibland kan det vara svårt att hålla tempot i utbildningen uppe eftersom det bara är båt två dagar i veckan. Några av de mer erfarna kajarna har tyvärr varit långtidssjukskrivna de senaste månaderna. Till en del kan detta möjligen ha ett samband med den psykosociala arbetsmiljön. Den senaste fördjupade psykosociala skyddsron den visade bland annat på en kraftigt ökad upplevd stress. Utifrån Total Hälsans rapport görs nu en psykosocial handlingsplan för hamnen. Den extra resurs som anställts har även detta som sin arbetsuppgift. Sjukskrivningarna har lett till att ett antal kajare från förturslistan har tagits in för att hålla personalplanen.

Inom kort kommer alla inom utlastningen att delta i en två-dagars överläggning, på annan ort, där bl a attityder, relationer och mål ska belysas. Även detta var frågor som lyftes fram i den psykosociala rapporten.

Vi har nu genomfört vår 12-månadersuppföljning av Hallsta 2014 för hamnens del. Det skedde i en linjeförhandling den 21 januari. Där konstaterades att samtalen med planeringen i Norrköping måste fortsätta för att få en bilutlastning som tar hänsyn till båtdagarna. Kommunikationssvårigheterna med chaufförerna kvarstår. Andra punkter vid uppföljningen var att individuell utbildningsplan ska kopplas ihop med utvecklingssamtalen och att yrkeskonferenser påbörjas under 2015. Rotationen kvarstår och utvecklas. Fortsatta uppföljningar sker via skyddsmötena. I januari fick resterande delen av hamnen gå lastsäkringskursen som Mari Term ansvarade för. Första gruppen gick i september. På tal om lastsäkring beslöt sista skyddsmötet att göra en riktad skyddsron på just lastsäkringen och att nya anvisningar skall tas fram. På skyddsmötet gavs även besked om att nya kajen (kajplats 1 och 2) efter en bygghållfasthetsbesiktning klassats ner till max 15 tons axeltryck. Åtgärder skall vidtas för att säkerställa säkerheten. Vibrationsmätningarna i truckarna skall redovisas på gruppträffarna vecka 10. I hamnen skall ett projekt för ordning och reda (5S) startas. En fråga om att tillåta kortbyxor på sommartid har förts till Beredningsutskottet.

Vi har hittills i år varit förskonade från olycksfall och allvarigare tillbud. "Vanliga" tillbud och riskobservationer finns det däremot gott om. Inte för att det händer så mycket mer på hamnen än övriga bruket

Man får inte ta med trucken på muggen

BF 91 081	Reserverad vikt	23.253
HT 7435-7563	Lastad vikt	23.551
	Bokade kollin	32
Lastning påbörjad	Lastade kollin	32

eserv. kollin	12	Lastade kollin	12
eserv. vikt	10.176	Lastad vikt	10.343

Dator - hoppar ur ibland

men vi har blivit bättre på att rapportera. Tyvärr finns det en baksida även på detta. Folk som är duktiga på att skriva kan plötsligt få detta vänt emot sig. Då uppstår frågan – skriva eller inte skriva? Inte helt oproblematiskt.

Ett stort problem på bilutlastningen har truckdatorerna varit. Ett tu tre hoppar de ur och förlorar kontakten med nätverket. Datorerna måste då startas om och det tar bort dyrbar lastningstid. Nu säger sig IT-killarna att det kommit på orsaken. Vi ber till högre makter och

Lastsäkringsmaterial

hoppas att de har rätt den här gången. Slutrapport (!?!) kommer i nästa Kajkanten.

Ifrån matrumsfönstren kan vi ibland se sjöfåglarna guppa på havsvågorna. Kanske betyder det att en vår är i sikte och att vi snart får se upp med årets måsattacker. En pippi som definitivt slagit sig till ro är vår egen kajuv som sedan flera år tillbaka håller till vid lastningstorget. Månne håller den ett vakande öga på truckförarnas framfart – hoppas den har tystnadsplikt!

Kajuven

Anders Lidén vid ORM 12

Att stå, gå, småspringa, klänga, rulla och krypa. Vaddå? I lekparken? Som cirkusdjur? Fångarna på fortet? Nej, nej, nu handlar det om omrullningsmaskin 12. Som relativ rookie med drygt åtta månader på stället är rubriken given. My definition.

Tänker på den rapport som släpptes för ett tag sedan, den som visade att man på sitt arbete mer eller mindre myglar bort runt två timmar av arbetet varje dag genom att ringa privata samtal, surfa efter resor, recept och inredningstips etc. på olika hemsidor. En otroligt irriterande rapport när jag tänker på hur det ser ut i fabriken – inte bara omrullarna småspringer. Men när jag läste vidare såg jag att detta inte gällde industrin! Här är det nix-pix slöa. Här finns om inte annat ProTak med sina uppmuntrande, friskt gula markeringar som vittnar om när det inte rullar på..!

Vilka olika rullar kommer till omrullningen? Hylsbyten och rullar som ska skäras till andra format, eller rullar som kommer direkt från RM med olika "defekter" som rynk i skarv, löspapper eller oskarvat papper. S.k. reformskontroller var vanligt förekommande tidigare. Den speciella omrullningsplanen tas fram av pro-

Kent och Micke

duktionsplaneringen. Planerade rullar till tas sedan upp från magasinet. I grunden finns inget konstigt med planen, man följer den uppifrån och ned. När "röda rullar" dyker upp i planen betyder det oftast att det är bråttom – det är rullar som med kort varsel ska gå iväg med bil eller båt. Men ibland kan det bli konstigare än så! Rullar som ska få högre diameter eller rent av ska bli bredare efter en tur genom maskinen! Eller rullar

Anders Lidén ställer om knivar

Fredrik Persson

som ska köras på ett sätt som inte är möjligt med maskinens tekniska prestanda. Sådant som en rookie kan klia sig i skägget och på hjässan över men som rutinerade rävar vet är ett verk av tryckfelsnisse.

De flesta upplever nog annars jobbet som lite ensamt – för tidigare, innan torrändesprojektet, bodde ju även linje 1:s båda operatörer i kuren. Men dessa är numera sambo med RM 12. En annan upplevelse som delas av flera är att jobbet är stressigt, några menar att de faktiskt inte ens hinner äta. Frustrationen kan bli övermäktig när man själv känner att man har stor potentiell verkningsgrad som inte riktigt kommer till sin rätt när täta, tidsödande, omställningar måste göras enligt omrullningsplanen eller när maskinen ...ja, helt enkelt inte vill samma sak som omrullaren!

Anders Lidén

Kent Sundberg och Mikael Andersson "klär av" rullar vid returhissen

Arbetsmiljörapport

Under 2014 så hade vi 6 olycksfall och 2 arbetsjukdomar med sjukskrivning, vi hade 16 skador med sjukskrivning året innan, så vi har lyckats att minska skadorna rejält. Men vi har en bit kvar för att nå målet som är högst 4 olycksfall på ett år med sjukskrivning som följd. Årets sjukdagar på grund av olycksfall blev 69 dagar och arbetssjukdomar 26 dagar totalt 95 dagar. Det är mycket bra att vi har kommit under 100 sjukdagar på ett år förr om åren har vi haft minst det dubbla. Vi uppnådde 156 st. olycksfria dygn i följd. Tittar man på vad vi har för olycksfall, så är det snubbade/snedtramp (ordning och reda), en hel del med arbetsmetoden (beteendebaserad säkerhet) som är orsaken till flera olyckor.

Vi hade 51 nollskador utan sjukskrivning under 2014, året innan hade vi 72 nollskador, så vi har minskat nollskadorna också rejält, räknar vi ihop alla skador som har hänt så har vi minskat skadorna kraftigt, ca.30 %. Hänsyn ska också tas till bemanningsminskningen. Vad är det vi ska göra för att minska skadorna ytterligare? Vi har jobbat en hel del med beteendebaserad säkerhet, ordning & reda, riskbedömningar och riskanalyser. Det är viktigt att vi försätter att jobba med riskbedömningar och riskanalyser. Tittar man på nollskadorna så hittar vi flera skador där man har halkat, snubblat, sårskador och klämskador.

Det är också viktigt att anmäla alla skador till Försäkringskassan och AFA. Det kan försämla för individen ekonomiskt, i de fall man får någon form av besvär av skadan, om man inte har rapporterat skadan till försäkringsbolaget AFA. Den enskilde kan förlora mycket pengar som man annars skulle ha haft rätt till. Arbetsgivaren fyller i blanketten så den skadade behöver bara skriva på underskriften.

778 tillbud och riskobservationer under 2014. Det är mycket bra att vi rapporterar både risker och tillbud så vi får en säkrare arbetsplats när vi har åtgärdat riskerna.

Vi hade prioriterat 4 arbetsområden under året, -

Psykosociala faktorer och Stress, Kontakt med elström, -Fall i samma nivå snubbla, halka, Påkörd, klämd av vägfordon eller truck. Många bra förslag och åtgärder är gjorts under året för att få säkrare arbetsplats.

2015 har börjat ganska bra. Tyvärr fick vi ett olycksfall i januari med 3 dagars sjukskrivning. Nu får vi hoppas på att det tar några månader innan nästa olycksfall kommer. Vi har också fått 5 skador utan sjukskrivning så det gäller att vi fortsätter att fokusera på säkerheten.

Nya Bryt och Lås-rutiner har pågått på prov i vedlinjen och Pappersmaskin 11. Tyvärr går detta arbete mycket sakta framåt för alla skiftlagen ska ju testa skarpt på de nya rutinerna, och det bästa sättet att prova är när det är stopp på pappersmaskinen. Arbetsgrupper har bildats för att få alla synpunkter både från driften och underhållet. Ett antal risk och tillbudsrapporter är rapporterade på grund av de nya rutiner som inte har fungerat så bra man önskade från ledningen. Målet var att vi skulle kunna gå över till nya Bryt och Lås-systemet vid årsskiftet, men nu kommer det att ta lite längre tid troligen kan vi gå över till sommaren eller hösten 2015.

Arbetsmiljöingenjören Lotta Sandlund slutade i januari och hon lyfte upp många punkter till dagordningen under sin tid som arbetsmiljöingenjör. Hon har börjat på Arbetsmiljöverket som inspektör så jag frågade henne om hon kunde skriva lite om sin tid i bruket som arbetsmiljöingenjör

Taisto Hautala

En liten rad från den "gamla" arbetsmiljöingenjören Ann-Charlotte Sandlund.

Fick en önskan av Taisto Hautala att jag skulle skriva några rader om hur åren varit som arbetsmiljöingenjör och det var inte lätt...

Min bana som arbetsmiljöingenjör började i februari 2011 och fick då direkt uppdraget att införa OHSAS 18001 på Hallsta. Tack vare många personer men främst Taisto Hautala, Morgan Holmqvist, Keijo Linna,

Ann-Charlotte Sandlund

Börje Hammar och en underbar konsult vid namn Bosse Lundgren kunde vi certifiera Hallsta Pappersbruk den 17 januari 2012.

Eftersom jag inte hade arbetsmiljöingenjörsutbildning och denna tjänst krävde detta så påbörjades den utbildningen direkt under våren 2011 och sedan alternerades arbetet samt studier under 2,5 år. Ni förstår säkert att denna tid kantades av mycket studier, övertidsarbete och mycket arbete! Påfrestning både för mig och för min familj var stor, men tack vare min man och en förstående ledning gick detta bra. Så här efteråt har en fundering varit, hur orkade jag? Studier direkt när jag kom hem som höll på in på natten och hela helger, tentor som började kl. 08.00-18.00, små barn, mycket övertidsarbete med bl.a. konsekvensanalyser, justering och letande av dokument pga. införande av OHSAS 18001 samt lära mig det nya arbetet mm.

Mina gamla kollegor produktionssamordnarna, Jim Lindgren, Daniel Norberg och så klart min dåvarande chef Morgan Holmqvist stöttade mig enormt under denna tid. Till dem vill jag nu passa på att tacka!

Dessa år som arbetsmiljöingenjör har både varit givande, utmanande, lärande och inte minst mycket rolig. Det finns många händelser som jag har skrattat åt och gör det än idag. Tyvärr har det också varit händelser som har varit mindre roliga, men dessa har gett mig mer erfarenhet och lärdommar. Det som jag har upp-

levt som allra mest positiva är att många personer lät mig skapa denna arbetsmiljöingenjörsroll efter hur jag var och inte efter den roll som den gamla arbetsmiljöingenjören var.

Att vara arbetsmiljöingenjör i goda tider är lätt och man kan då mycket lättare fokusera på framtidsplaner och pressen är inte lika stor.

När det tyvärr blir svårare tider, som vi nu har haft, har detta krävt en massa extra arbete samt att pressen från många olika parter varit hård. Under mina år som jag nu har jobbat med detta så har en stor del handlat om konsekvensanalyser, handlingsplaner och åtgärder för att klara neddragningen. Denna process tog mycket kraft av samtliga medarbetare, men den var också nödvändig för att alla parter skulle se, bearbeta och skapa en trovärdig plattform att stå på.

Tror inte att ledningen och facken mått så bra alla gånger i denna process och det har inte heller övriga medarbetare gjort. Tror faktiskt att ingen går oberörd ur en sådan omorganisation som vi har gjort. Människorna som arbetar eller har arbetat på Hallsta under denna process, bör alla känna sig stolta över att ha kämpat sig igenom denna förändring och att fabriken nu klarar de förväntningar som ställs.

Men det har inte enbart varit en kämpig period med konsekvensanalyser. Det har också handlat om alla dessa projekt som skulle klaras av på kort tid för att företaget skulle klara omställningen. Eftersom jag inte jobbat så mycket med projektsidan innan så blev detta en mycket positiv och lärorik period för mig. Fick en helt annan insyn och en annan förståelse om hur standarder, övriga lagkrav och maskindirektiv påverkar oss. Många som vet hur jag fungerar vet att jag också ofta tjarar om t.ex. riskanalyser. På projektsidan är det en självklarhet att detta alltid görs så det var mycket positivt. Så här kan ni i produktionen klart ta efter de goda exemplen och få goda råd av dem från projektsidan.

Om jag tänker på de positiva sakerna som har förändrats eller ändrats sedan 2011 så är det mycket. Nedan följer en icke prioriterad lista på det som jag kommer på:

Bättre struktur på ledningssystemet. Detta kommer också att bli ännu bättre efter uppdateringen som skall vara klart under januari 2015. Förr låg det ca 600 doku-

Avdelningsordförande lämnar över en gåva i avdelningens namn till Lotta som tack för det fina arbete hon har gjort på bruket

ment nu tror jag att det kommer att hamna på ca 260 dokument. Uppdaterade arbetsmiljödokument, instruktioner och handledningar. Laglista på intranätet som alla kan se vem som ansvarar för vad och hur vi uppfyller lagkraven. (Förr fanns det inte alls.) Varje månad så är det ledningens genomgång om olika punkter som berör arbetsmiljö. (Förr så var det en gång om året.)

Arbetsmiljöfrågan har blivit mer harmoniserad i hela företaget och är inte bara en facklig fråga. Ledningen på Hallsta har förstått innebörden med att få ned olycksfallen och att vi tillsammans måste hjälpas åt med detta. Miljö och arbetsmiljöfrågor har blivit mer harmoniserade. Fler riskanalyser görs och därmed kan företaget se riskerna innan de händer istället för att de sker.

Fler tillbud/riskobservationer skrivs och det gör också att åtgärder, investeringar sker samt att olyckor kan undvikas. Fler uppföljningar görs då saker händer ur både ett säkerhets, kvalitet- och processperspektiv. Fler medarbetare och chefer är engagerade i arbetsmiljöarbetet.

Platschef Daniel Peltonen som besöker varje individ som har råkat ut för ett olycksfall som lett till sjukskriv-

ning. STOR kram till honom för det. Detta påverkar positivt både chefer, medarbetare och säkerhetsorganisationen att rätt beslut och åtgärder tas.

Investeringar görs så att vi kan snygga upp, ha bättre hjälpmedel samt ha ordning och reda i fabriken. De personliga skyddsutrustningarna ligger nu nära medarbetarna (TOOLS skåpen) och de är framtagna för att passa just för den avdelningen/sektionen. Förut fick närmaste chef skriva ut från förrådet och medarbetaren fick gå till förrådet för att hämta.

De årliga framtagna arbetsmiljöaspekterna (riskerna) gör så att handlingsplaner, investeringar och arbetsmiljömål sätts upp. Detta följs sedan upp kontinuerligt för att se vilka åtgärder som har skett för de olika aspekterna. Bra feedback från skyddsombuden när de upptäcker eller ser något som verkar konstigt eller upplevs som en risk. De totala olycksfallen har gått ned och trenden med de höga olycksfallstalen har nu äntligen vänt. Vad anser jag då Hallstas vanligaste arbetsmiljöproblem var innan jag slutade?

Tyvärr är det mycket stress och pressproblematik för många medarbetare. Delar av organisationen är inte riktigt i balans ännu efter neddragningen. Ofta är det olika eller ändrade ansvarsområden och prioriterings-

ordningar som inte riktigt fullt ut är klargjort eller saknas. Här spelar det ingen roll om man är arbetar på kollektiv eller tjänstemans sidan.

Många medarbetare har också fått nya arbetsuppgifter och många av dem känner en stor press av att klara av dem på ett bra och korrekt sätt. Detta gör att trycket på den psykosociala biten blir större och det i sin tur kräver mer tydlighet av ledning. Hjälpmedel som t.ex. skapande av prioriteringsordning, psykosociala skyddsronder, medarbetarsamtal, värderingssamtal mm är bra verktyg att använda sig utav.

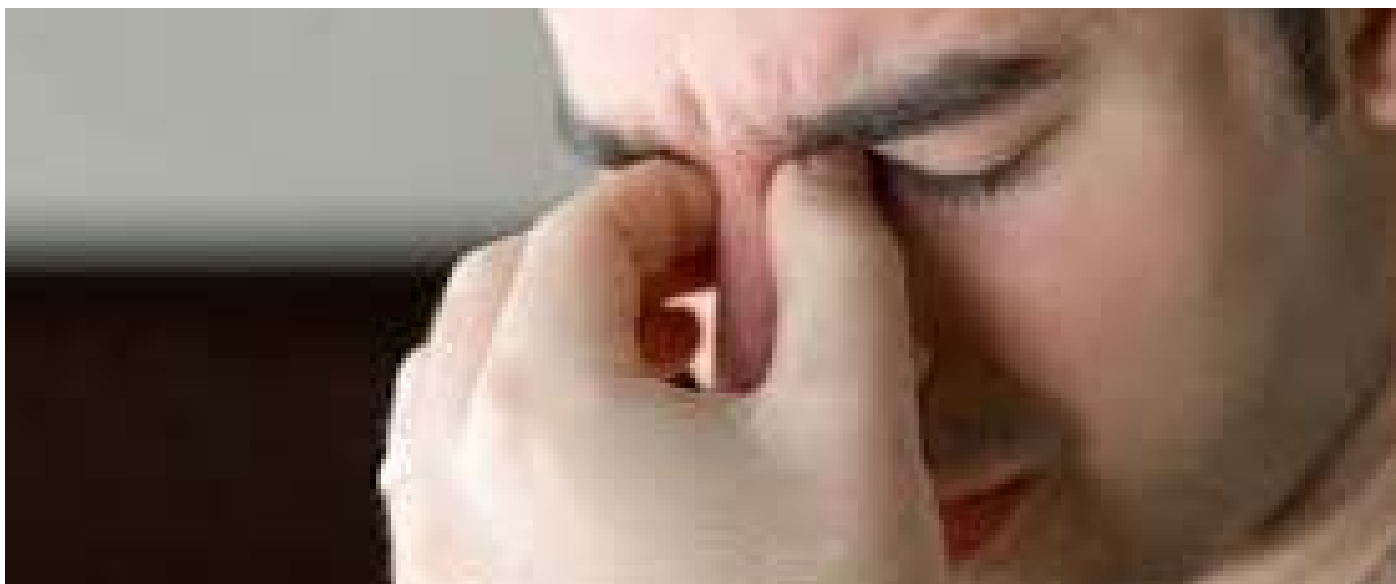
Jag tycker att bra utcheckning av varje ny person som har en ny befattning eller ändrad befattning är ett måste för att klara stress, press, olyckor mm. En bra utcheckning består av att t.ex. gå igenom befattningsbeskrivningen, arbetsmomenten, säkerhetsföreskrifter, tydliggör ansvar och befogenheter. Detta skall naturligtvis skrivas ned så att det kan visas och följas upp när det så krävs. Tyvärr så har denna utcheckning efter sista neddragningen för såväl tjänstemän som kollektiv varit alldeles för snabb, inte varit alls eller för kort så att medarbetare inte lärt sig det nya arbetet fullt ut.

Jobbar man som operatör på t.ex. en pappersmaskin som rullare skall man gå igenom de riskfyllda momenten, läsa handledning, få genomgång av arbetsmomenten, genomgång av skyddsföreskrifter, visning och utbildning av säkerhetsutrustning mm. Allt detta skapar att olyckor minskar och förståelsen för arbetsuppgiften ökar samt att pressen att göra fel minskar dvs. man har lärt sig arbetet från grunden. Detta tar naturligtvis tid och resurser, men när det är väl gjort så

kommer också säkerheten, kvalitén och processen vara mycket stärkta av detta. Om man sedan har prioriteringslistor och säker personal så kommer också tydligheten i att veta vad som gäller vid vissa situationer göra så att varje individ vet vad som förväntas av dem och de slipper då pressas av att fatta felaktiga beslut. Det gör i sin tur att konflikter minskar och självkänslan samt självförtroendet ökar för individ och grupp.

Ibland kan jag personligen tycka att kanske har företaget ibland dragit ner lite för mycket på vissa delar i fabriken. Men jag vet också att man inte kan bygga en framtid på att ha personal efter arbetstoppar. Det är helt enkelt en ekonomisk fråga som måste vara i balans när ett företag har haft det besvärligt. Mycket har ändå gjorts för att klara de utmaningar med de psykosociala frågorna t.ex. på tekniksidan har man försökt att omfördela personal efter behov. Här har företaget ändå lyckats ganska bra med det. Tyvärr så har produktionen en bit kvar här eftersom en del avdelningar bygger murar istället för att hjälpas åt. Vid produktionens arbetstoppar borde man kunna omfördela personal också så att man ibland slipper att gå hem med oäten matlåda. Anser att lyckas man inte med att ta bort dessa murar i produktionen som man faktiskt gjorde när man gjorde första kraftiga neddragningen, så kommer det att bli problem. (Här tror jag ändå att ledningen har fått upp ögonen för detta nu och att detta kommer att förebyggas.) De psykosociala frågorna arbetas det med och det är ett kontinuerligt arbete med att ständigt förbättra dem.

Ann-Charlotte Sandlund

REHAB OCH HÄLSA

Syftet med rehabilitering är att få långtidssjuka tillbaka till god hälsa och i arbetet samt i övrigt få en bättre trivsel på arbetsplatsen.

I skrivande stund så har vi 6 st. långtidssjuka på 100 % och 4 st del av tiden. Tyvärr är tempot och arbetsbelastningen mycket tuffare idag efter alla omorganisationer så efter en längre sjukskrivning är det mycket jobbigare att komma tillbaka i arbete. Men det är viktigt att komma ihåg att man inte stressar tillbaka i arbete utan låt det ta den tiden som behövs när man arbetstränar.

Var på en två dagars utbildning i Stockholm om arbetslivsinriktad rehabilitering i februari och i det stora hela så var det två dagar med mycket bra information. Tyvärr var inte nya lagar om rehabiliteringskedjan klara. Det ska troligen vara klart under våren 2015. Men det som vi fick fram var att förslaget kommer att bli så att ingen ska behöva bli utförsäkrad, om man skulle

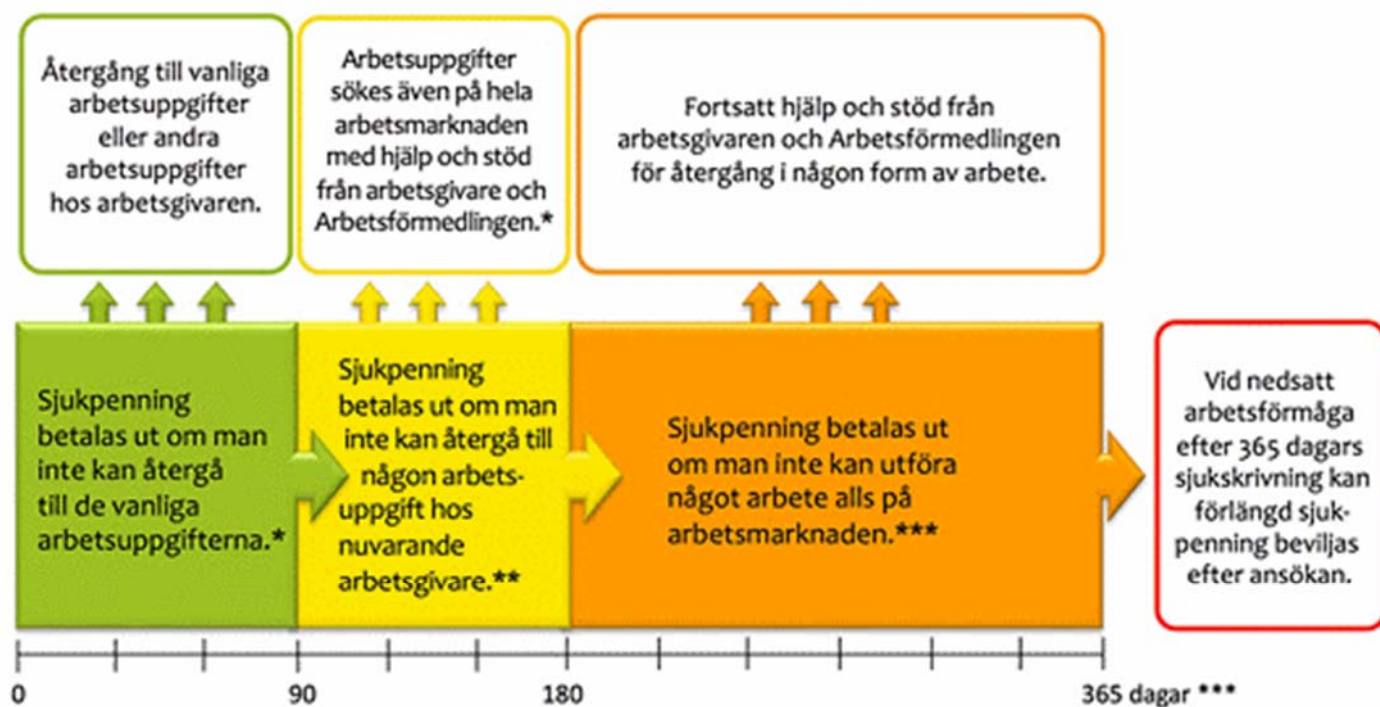
hamna i rehabiliteringskedjan på längre tid. Idag är systemet så att det är bara vissa sjukdomar som gör att man inte bli utförsäkrad som är undantagsfall.

Rehabiliteringskedjan bedömning av arbetsförmågan.

Rehabiliteringskedjans ersättningsnivåer idag: Sjukpenning på normalnivå ersättningsnivå 80 % från försäkringskassan 364 dagar. Sjukpenning på fortsättningsnivå 75 % från försäkringskassan upp till 550 dagar. Arbetslivsintroduktion aktivitetsstöd/ utvecklingsersättning 3 månader. Sedan kan man börja igen på en ny rehabiliteringskedja. Det finns personer som har snurrat runt i systemet och börjat med en ny rehabiliteringskedja.

Vi kommer att bevaka både nya regler och ersättningsnivåer.

Taisto Hautala

- * Den sjukskrivne har rätt till ledighet för att söka och pröva annat arbete.
- ** Vid särskilda skäl kan detta gälla längre än 180 dagar.
- *** Vid allvarliga sjukdomar betalas sjukpenning ut längre än 365 dagar.

10%

**RABATT PÅ LINOLJEFÄRG FRÅN
ENGVAL&CLAESSON.**

Kan inte kombineras med andra rabatter.
Gamla Väsbyvägen 5, 761 92 Norrtälje 0725851843

**Båt & Byggnadsvård
i Roslagen**

Handla lokalt - Hållbart så klart!

Aktuella erbjudanden till dig
som betalar med Sparbankens
Betal- och Kreditkort MasterCard.

10%

rabatt på hela
sortimentet från

Lantligt & Vitt
• LANTLIGT • NEW ENGLAND • SHABBY CHIC •

Norra Uppsalavägen 2, Hallstavik
073-0791423

10%

rabatt
på alla
maträtter

Hallsta Sushi
Gottstavägen 4a
76341 Hallstavik
Tel. 076-01874 20

Hallsta Sushi
Sushi & Asian Buffé

10%

på hantverks-
mässigt bundna
och designade
buketter.

Tullportsgatan 10
Norrtälje
0176-10159

FRÖKEN KNOPP®

15%

på valfri hårvårdsprodukt

0176-14567 Hantverkaregatan 6

10% rabatt

på hela sortimentet.

Kan ej kombineras med andra rabatter.

www.linneladan.se
0176-266037

Linneladan
I PENNINGBY

YOGA

Yoga hur mycket
du vill och orkar
i två veckor för
endast 150 kronor.

studiokarma.se 070 23 53 283

10% i rabatt på notan

(max 8 i sällskap)
Sjötullsgatan 10

50%

på lagning av
CD-, DVD- och
Blu-rayskivor

20% rabatt på golvlampor

Ljuscenter

Affären med elinstallation och
utbildad ljusdesigner
Lilla Torget Norrtälje 0176/18200
www.elkedjan.se

elkedjan®

Ekologisk te/kaffe + valfri kaka 30 kr.

(Hallongrotta, russinkaka, nougat, jordnötskaka)

Chocolate i Rimbo
www.cafechocolate.se

10%

i vår gårdsbutik och
vårt café

15% rabatt

På alla produkter från
Paul Mitchell

Tidsbokning och drop in
Götgatan 12, Norrtälje 0176-10033

Snygg & Trygg
NORRTÄLJE

För varje nytt MasterCard skänker Roslagens Sparbank 10 kronor till miljöfrämjande projekt och aktiviteter i Roslagen.
Läs mer om vårt hållbarhetsarbete på roslagenssparbank.se/miljo Telefonbanken 0176-770 00

Erik vid valsslipningen

Roger möter Erik Jansson

Erik är född i Herräng 1925. Fadern, Nils Jansson kallad "Jan-Ers Nils", arbetade på anriktningsverket vid gruvan. –Han var anriktningsverksarbetare så han. Det var kvarnar som malde sönder malmen så man kunde särskilja järnet. Malmen kom i linbanan från Eknäsgruvan och det var ganska långt däremellan. Nästan varenda kille i Herräng började på linbanan. Det var ett ganska lätt jobb. Kommer ihåg en kille som sa att han ville läsa vidare men då sa doktor Isaksson till honom "Vad fan ska du med studenten till – börja jobba på linbanan istället". Pappa blev aldrig pensionär, han dog vid 56 års ålder. Han var också född i Herräng. Mamma kom från Sättraby. Hennes far och bröder var kakelugnsmakare allihopa. Hon jobbade som piga i Tulka och där träffade hon farsan. Hon var hemmafru.

RB: Vad gjorde du i Herräng?

–Efter skolan, -40, var det svårt att få jobb, hade en massa nödhjälpsarbeten och sålde bland annat strömming i Herräng. Gick runt och knacka dörr – det tyckte jag inte om. Det var fiskaren Holmberg som höll med strömmingen, han levererade även till Stockholm. En gång stjälppte en strömmingsbil i Herräng i en kurva. Den kallas strömmingskurvan sen dess. –Jag har jobbat

Pappers avd 68 gratulerar Erik som fyllde 90 år den 3 mars. Han var bl a PappersMagasinets förste redaktör. Intervjun med honom gjordes den 29 juni 2010.

i alla gruvorna i Herräng. Inte som gruvarbetare utan som gruvbyggare. Det trivdes jag väldigt bra med och det var tack vare Yankees-John som jag jobbade med. Han var mysig. Fick jobb i Stockholm sen. Där var det lättare att få arbete. Behövde inte visa upp något betyg ens. Första dagen hade jag t o m två jobb! I 1,5 år var jag i Stockholm bl a på Luma, Konsums lampfabrik på Hammarby industriområde.

RB: Hur hamnade du på pappersbruket?

–Jag började 1948 på Holmens. Började på verkstaden, det var ganska lätt att få jobb på den tiden. Jag var lite av varje i början. Kommer ihåg när var jag isolerare och gjorde i ordning asbestmassa i ett litet rum tillsammans med Ronny Rosenkvist. Man slog hål på asbestpåsarna och skakade ur dem i vattenkar och då blev det så dammigt att vi som jobbade där inte såg varandra över karen. Helt otrolig egentligen att man överlevde med tanke på vad man vet om asbest idag. En annan historia var när vi höll på med isoleringen under taken bl a massa glasull och annan skit. Man låg där under de elektriska pannorna och tryckte in glasull där och fick ögonen fulla av glasull. Det satt som stickor överallt. Då gick vi iväg lite tidigare för att duscha av oss. Då kom ingenjör Klinga, som i övrigt var omtyckt, och sa att vi inte fick gå ifrån före arbetstidens slut. Det kunde inte hjälpas, sa han - trots att jobbet var så

Ulf Lindblad och Erik Jansson

skitigt fick vi inte gå ifrån tidigare.

-Man trivdes väl på bruket men jobbet kom liksom i andra hand det var ju arbetskamraterna som var viktiga. Det var dom som var behållningen. Man gjorde sitt jobb utan att tänka så mycket på det. Det skulle bara göras. Inte var det väl så roligt alla gånger att gå till jobbet. När man vaknade på morgonen, drack kaffe och läste i Norrtelje Tidning kunde man bli på ännu sämre humör. Men när man, på väg till jobbet, träffade Inga-Lill Sjögren (Roine Carlssons halvsyster) blev man glad igen. Hej, hej ropade hon och sken som en sol jämt. Hon var så mot alla. Relationen till chefer var rätt bra även om man skällde över dem ibland. Lönen tänkte man inte så mycket på, den var som den var – den var väl okey.

RB: Hur var det med intresset för facket och politiken?

-När vi började var Hugo Nilsson ordförande i 68an. Fackföreningen fungerade bra men man var inte så insatt då, inte så man kunde klaga. Vi blev engagerade senare. Det var inget vi hade med oss hemifrån. Men det fanns ju motsättningar om t ex jouren och beredskapen. Och då blev man intresserad. Först i Verkstadsklubben och senare i Folkets Hus. Jag sålde också Folket i Bild men det är en annan historia.

Erik Jansson idag

SU, eller SDUK som de hette då, fanns inte i Hallstavik i början av 50-talet men skulle starta upp med ett möte på Folkets Hus. Jag var lite intresserad och gick dit. De behövde en ordförande och jag var den ende som inte kunde säga ifrån så då blev det jag som vart ordförande. Det ångrar jag inte alls. Vi var många medlemmar ca 100 st. Det var egentligen då jag blev engagerad. Johnny var också med på den tiden. 1954 var vi på ett socialistiskt ungdomsläger i Liege, Belgien. Var väldigt mycket kurser på den tiden. På Bommersvik och Brunnsvik. I Brunnsvik var jag på en 14-dagars kurs i modern svensk litteratur. Birger Norman och Stig Sjödin var med.

-Vi hade en lärare, Arvid Nilsson, Herräng, som gav sig fan på att vi skulle ha en skolresa som slog alla andra på käften. De sista åren i skolan skrev vi brev till massa firmor runt om i Sverige och tiggde saker. Vi fick bl a skidor och en fiol. Bl a fick vi 20 nr av Folket i Bild. Dom fick vi och jag sålde sedan dessa. Pengarna vi samlat in räckte till en veckas resa till Abisko Turiststation och vi var även upp till Narvik. Det kostade oss inte ett dugg den resan. Arvid Nilsson var socialist och det var bara han och "Puffen" Frans Edlund som var det bland lärarna. Det var kontroversiellt på den tiden.

-Jag var också aktiv i nya Folkets Hus samt spelade tennis och var med i folkdanslaget. Var ofta ute och dansade på gårdarna och i byarna i närheten. Fanns små parker överallt.

RB: Vad skulle du vilja säga till dagens anställda?

-Att de ska engagera sig mera i facket och inte bara rätta sig efter fackpamparna för de har liksom sparat ut lite grand idag, tycker jag, utan de ska tänka själva. När man säger, som man gjorde i avtalsrörelsen, att vi ska inte komma med för stora fordringar som det har blivit allt vanligare att man säger. Istället borde man säga att nu ska vi verkligen ta i här. Löneskillnaderna har ökat hela tiden sen 80-talet, och det har fackpamparna lite skuld i för att de är lite rädda att ta strid. Fackföreningen skulle kanske vara lite mer kommunistiskt. Man har hakat upp sig på 8-timmars arbetsdag. Människan har inget behov av att arbeta 8 timmar om dagen—annat än pengarna. Man kan minska arbetstiden, det är bra för miljön också. Vi tillverkar en massa skit som vi sen måste göra reklam för att få folk att köpa. Jag är kanske gammalmodig eller också är jag väldigt modern.

Roger Berglund

FRÅN KONTAKTOMBUDSTRÄFFEN

Ett som är säkert är att väldigt många tycker att det här med sin framtida pension är krångligt att begripa sig på! När det orangea kuvertet kommer kanske det läggs åt sidan – oöppnat. "Äh, det är ändå så långt kvar!" . Pappers medlemmar är inte något undantag, utom möjligen på det sättet att medelåldern på fabriken är hög och att det inte alls är jättelångt kvar för många...

En av avdelning 68:s målsättningar för året har varit att bättre utbilda Kontaktombuden i pensionssystemet. Detta kan sedan komma alla medlemmar till nytta. På Kontaktombudsträffen senast kom vår "expertkommentator" från Folksam, Claes Durgé, och höll i utbildningen. Claes berättade att en av de vanligaste frågorna han får när han gör pensionsgenomgångar med fackförbundens olika medlemmar är "har jag råd att gå i pension?". Svaret är att det är högst individuellt. Frågan man bör ställa sig är "vad vill jag?"

och "har jag råd att sluta arbeta vid en viss ålder?". De flesta fokuserar också på vad de ska få – men glömmer bort vilka kostnader de kommer att ha! Nu är alltså kontaktombuden bättre rustade för att svara på olika pensionsfrågor – men glöm inte bort möjligheten att boka tid (ring Ulrika) med en certifierad försäkringsrådgivare från Folksam. För dem kan man även prata pension med!

Anders Lidén

Claes Durgé

■ SKIVRECENSION

I väntan på att Gösta Linderholm

I väntan på att Gösta Linderholm ska hitta en framkomlig vattenväg i den stora, strida skivfloden så jag på en gammal vinylutgåva från honom med nästan tretti år på nacken: "Lyckans Minut" från 1986. Och här sjungs det förvisso om sommar och sol, glädje och lyckotid..

Men det då aktuella videovåldet berörs även i en sång med titeln: "Videobarn" som inte har blivit mindre aktuell för att vi har gått över till D.V.D. Nej, jag är rädd att det här passiviserande våldet snarare har ökat sen 1986. Och jag kan inte låta bli att fundera en liten januaristund över vad han har att säga i sjungande form om ett nu som borde angå åtminstone dom flesta av oss människor som är medborgare och medborgarinnor i dagens Sverige. För nog finns det väl många skeden och händelser härhemma att fundera över? Ja, vår främlingsrädsla och intolerans som har lett till bränder lite varstans i vårt regnbågsrike. Exempelvis. Eller pågår kanske bröstcancervården av hans hustru fortfarande och upptar det allra mesta av sin tid och sitt liv? I så fall så är det ju fullt begripligt att det förutom en medverkan på en sång på en skiva med änkan till en god vän som avled för några år sen som inte blir några fler skivsläpp. Och den gode vännens änka, hon heter Monica Robertson och hennes make och Gösta Linderholms gode vän, han hette då sist och slutligen Alf Robertson och var mannen som ursprungligen tolkade countrysången: "Hundar, Ungar Och Hembryggt Äppelvin" till svenska medan Gösta och Monica alltså står för en vacker nytolkning av den här nyss nämnda sången som har sitt ursprung i U.S.A. nåväl. Jag håller hur som helst mina öron öppna för att ta in dom delar av det stora musikutbudet som intresserar mej allra mest. Och här sätter jag nu punkt på riktigt och på allvar efter en liten, eller kanhända så är det frågan om en längre utläggning som dock hänger ihop med inledningen av denna, min skivrecension.

Erik Asteving

Uppdragsbeskrivning för Valberedning

Egenskaper

En bred människokänedom. Valberedaren ska ha lätt att ta kontakt med medlemmar och vara lyhörd.

Uppgifter

- ◆ Förbereda fackliga val
- ◆ Medlemskontakter
- ◆ Verka för en jämn ålders - köns - och geografisk fördelning.
- ◆ Ha nomineringar klara i god tid inför aktuella avdelningsmöten.
- ◆ Sammanställning av de nomineringar och val som ska göras
- ◆ Utvärdering och genomgång av genomförda val

Utbildning

- ◆ Valberedningskurs.
- ◆ Facklig grundutbildning (Medlemsutbildning och Förbunds kurs)

En sparbank ska ta samhällsansvar

Bara de senaste tre-fyra åren har Roslagens Sparbanks stiftelser bidragit med cirka två miljoner kronor till utveckling av Hallstavik med omnejd. Dessutom har sparbanken som bank och företag också varit mycket engagerad i den lokala samhällsutvecklingen och initiativ som Hallstaviksnätverket.

Varför då, undrar kanske någon. Är det inte viktigare att vara en bra bank med hög kompetens, god service och konkurrenskraftiga tjänster?

Svaret är förstås "ja". Bara genom en stark bankverksamhet, med nöjda kunder och god avkastning på eget kapital, kan Roslagens Sparbank ge sina kunder trygghet och banken stabilitet och växtkraft. Men eftersom en sparbank saknar enskilda ägare som ska ha vinstutdelning, ger en framgångsrik affärsverksamhet också förutsättningar att varje år lämna tillbaka en del av resultatet för att främst via tre stiftelser (Roslagens Sparbanks stiftelse för Näringsliv och kultur; Forskning och utbildning; respektive Ungdomsboende) gynna en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt i Roslagen. På det här sättet har över 90 miljoner kronor kommit de boende i bankens verksamhetsområde till godo sedan början av 2000-talet!

Bankens vision är Ett attraktivt och öppet Roslagen i tillväxt. En tillväxt som ska vara ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar:

Social hållbarhet: Att satsa på de unga – framtidens rospiggar och bankkunder – genom att aktivt få fler unga att bo, leva och verka i Norrtälje kommun.

Ekonomisk hållbarhet: En sund och hållbar ekonomi för både våra kunder och sparbanken.

Ekologisk hållbarhet: Vi arbetar för att löpande begränsa vår miljö- och klimatpåverkan, men också för att stödja våra kunder genom information och inspiration.

Det här gäller förstås hela Roslagen, inklusive Hallstavik, även om dagens Roslagens Sparbank startades 1859 i Norrtälje stad med kringliggande församlingar och socknar.

Till Hallstavik kom sparbanksrörelsen 1933 genom dåvarande Länssparbanken Stockholm. Starten var blygsam, de första åren hade man inget kontor alls, och från 1937 hyrde sparbankskommittén sin expedition i Hallstaviks Elektriska Byrås butik på Carl Wahrens väg 16. Öppettider var måndagar, onsdagar och fredagar kl 13-15. 1951 fick man ett riktigt bankkontor och 1978 blev sparbanken i Hallstavik (samtidigt med kontoret i Älmsta) en del av Roslagens Sparbank.

Sparbanksidén har ända från början (första sparbanken i Sverige startades 1820 i Göteborg) präglats av samhällsansvar. Tanken var att locka människor att regelbundet spara det de kunde avvara för att förebygga fattigdom och lägga grunden till en ekonomisk frihet jämsides med den politiska. I all synnerhet som sparande drevs av institutioner utan enskilt vinstintresse och under spararnas och samhällets insyn. Så är det än i dag – sparbankerna saknar enskilda vinstintressen och högsta beslutande organ är de huvudmän (32 i Roslagens Sparbank) som representerar kunder och boende i verksamhetsområdet; Norrtälje kommun och Ljusterö.

I dag, 2015, tar Roslagens Sparbank sitt samhällsansvar på flera olika sätt:

I den dagliga bankverksamheten med kontor i Hallstavik, Älmsta, Rimbo och Norrtälje, där vi verkar för en sund och hållbar ekonomi.

Direkt genom bankens och stiftelsernas egna aktiviteter och projekt som Ung Företagsamhet och Egen Sommar; exempelvis bidrag och annat stöd inom kultur, idrott, näringsliv, utbildning och forskning, samt stipendier.

Indirekt genom initiativ och samarbeten; exempelvis deltagande i nätverk, samarbetsorganisationer och samverkansgrupper; och aktivt deltagande i samhällsdebatten.

Samt genom att stödja andra verksamheter och satsningar i linje med bankens vision och lämna bidrag till välgörenhet och behjärtansvärda ändamål.

Grunden för Roslagens Sparbanks samhällsansvar är att gynna människor, företag och organisationer i verksamhetsområdet - insatser mot "många"; föreningar och organisationer; prioriteras före stöd till enskilda. Aktiviteterna ska komplettera – inte ersätta - kommunala och statliga insatser och genomföras med hög grad av delaktighet, öppenhet och insyn.

Vad har då detta betytt mer konkret för Hallstaviksbygden och kommunens norra delar? Ett svar får man genom att titta i Roslagens Sparbanks stiftelsers årsberättelser. Bara de senaste två åren finns ett 15-tal mottagare av stöd och bidrag. 2013-2014 har Hallstaviks Scoutkår, Folkmusikgruppen Baktakt, Häverö Brukshundklubb, Hammarby Missionshus, Häverödals SK, Hallstaviks Dragspelsklubb, HSK Skidskytte, Folkets hus-föreningen Framtiden, Häverö Vävare och Häverö-Edebo hembygdsförening delat på sammanlagt cirka 400,000 kronor!

Till det kommer flera större satsningar de senaste åren:

2011 fick Folkets Hus 400,000 kronor i bidrag till utbyte av biografstolar, golvmatta och rustning av biograflokal och samlingsutrymmen.

2014 fick Rospiggarna Speedway – där även Roslagens Sparbank är huvudsponsor – ett bidrag på 150,000 kronor för bland annat ungdomsverksamheten

2013 skrevs ett avtal med Hallsta IK som ger klubben 100,000 kr om året i fem år som bidrag till nya konstgräsplanen

Dessutom har både banken och stiftelserna aktivt stöttat Hallstaviksnätverket alla år

Till det kommer bankens sponsring – dvs reklamsamarbeten med övriga föreningar – och aktiva medverkan i exempelvis Hallstaviksdagen.

Inför 2015 är det också klart att Roslagens Sparbank tar en aktiv del i firandet av Hallstavik 100 år. I över 80 av de åren har ju sparbanken försökt ta sitt ansvar för ett attraktivt och öppet Hallstavik i tillväxt!

Sten Törnsten, vVD Roslagens Sparbank

Roslagens
Sparbank

Faktaruta Roslagens Sparbank

Roslagens Sparbank grundades 1859 som Norrtälje Stads, Lyhundra härads, Frötuna och Länna samt Bro och Wätö Skeppslagers Spar-Bank och PupillKassa.

I slutet av 1931 blev Ernfrid Hallén som då tjänstgjorde som portvakt vid Holmens Bruk ombud för Länssparbanken Stockholm i Hallstavik (där banken inte funnits tidigare). Den 4 januari 1933 gjorde Ernfrid den första insättningen på 200 kronor i Sparbankskommittén i Hallstavik. Ingen banklokal fanns så Ernfrid förvarade själv pengarna på bästa sätt. Så småningom fick banken "riktiga" kontor men Ernfrid Hallén var kvar som kontorscheff till 1964!

Vid kommunreformen 1971 blev Hallstavik en del av Norrtälje kommun och 1978 köpte Roslagens Sparbank kontoren i Hallstavik och Älmsta av Länssparbanken. 1983 flyttade banken till nuvarande lokaler i Hallstavik Centrum.

En ny början

Nytt namn, ny identitet, börja om någon annanstans. Var visste han ännu inte. Var det värt detta? Alla risker, lämna allting, alltid vara osäker. Varför ville han? Var det hämnd eller samvetsqual? Ångesten blev alltmer outhärdlig. "Du är modig." Du gör det rätta." Jag avundas dig att du vågar." Kommentarer från de som visste ingav ingen tröst. I morgon skulle det ske. Helst ville Sverre bara skita i allt, supa sig full och be alla dra åt helvete. Han la sig ner, tänkte på allt roligt han varit med om. Allt bus med Danne och gänget, Marie, hans första och största kärlek, den första fyllan, det första ligget. Salta tårar rann nedför hans kinder. Sverre reser sig upp ur sängen och börjar vandra runt i lägenheten. Varför skulle han hjälpa snutarna? Kunde de hålla vad de lovat? Var han modig eller bara en feg svikare? Han tog sig en whisky, la sig ner och somnade. Morgonsolens strålar var varma men inte välkomna. Nu skulle det ske. En slät kopp

kaffe var allt han kunde få i sig. Så påbörjade han sin vandring mot det oundvikliga. En man i femtioårs åldern stod och tankade vid den nybyggda tankstationen. Sverre stannade upp och begrundade situationen. Tanken på att nita honom, sno bilen och dra iväg kändes nästan oemotståndlig. Hans tilltänkta offer fick dock tanka klart och kunde, i lugn och ro, fortsätta sin färd till arbetet.

Under sin fortsatta färd passerar Sverre huset där han och Danne utförde sitt första inbrott och han kunde känna spänningen inom sig som om det var igår. Bytet bestod av en båtmotor, lite verktyg och några whisky och vodkafaskor. Han passerar gatan där han, Danne och Nicke åkte dit för moppetrim. Minnet av den absurda situationen vid polisförhöret, då de lyckades reta snuten till vansinne genom påhittade namn och andra lögnar, får honom att dra på smilbandet. Strax innan parken passerar han skogsdungen där han och Marie hade träffats första gången. När han kommer till par-

ken stannar han till. Bakom de gräsbeklädda kullarna kunde han se polisstationen skymta. Synen av det oundvikliga slutmålet fick ångesten att skena. I parken hade Sverre tillbringat många kvällar och nu kom minna åter. Fyllor, slagsmål, en holk som vandrade runt och allt hängel med Marie. En oskyldig papperskorg fick bli föremål för hans frustration. Mjölkpaket, tomma ölburkar, godispapper och en tom snusdosa far ner på marken när papperskorgen landar i backen. Sverre stirrar en stund på förödelserna och vandrar sedan vidare.

Väl framme blir han stående framför sitt slutmål. Det var inte första gången han hade ärende hit men nu var det annorlunda. Denna gång skulle han hjälpa snutarna och i gengäld skulle de hjälpa honom. Tankar om svek och feghet kom åter över Sverre. Slutet, men också början på något nytt, något okänt. Sverre började vandra runt bland de små cembratallarna. Till slut stannade han upp, sträckte på sig och vände sig i riktning mot stationen. Beslutsamt tog han det första steget, samtidigt som en svalkande nordanvind sköljde över honom. Sverre öppnade dörren och med sedvanlig rutin anmälde han sitt ärende i disken. Valet var gjort. Rätt eller fel, bra eller dåligt, nu behövde han inte längre grubbla över det. Svaren på alla frågorna var härmed överräckta åt framtiden.

Robert Wahlström

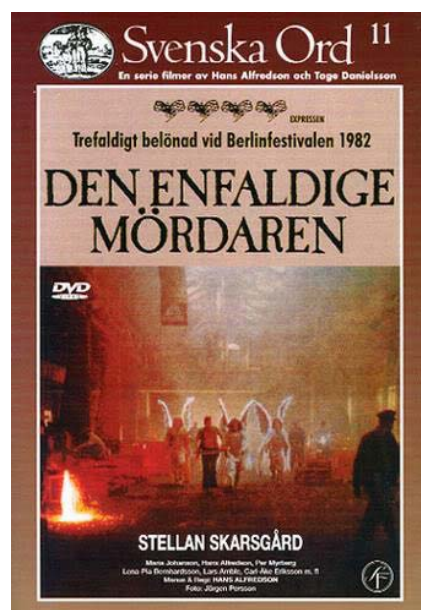
■ BOKRECENSION

Som mångårig parhäst..

Som mångårig parhäst till den alltför tidigt avlidne kulturelle mångsysslaren och gode vännen Tage Danielsson skrev han ett antal revyer och spelfilmer och andra alster som jag här avstår från att räkna upp främst på grund av utrymmesskäl. Men såväl under deras mycket rosade och uppskattade partnerskap som efter Tage Danielsson tragiska död i hudcancer år 1985 så uttryckte sej Hans Alfredson helt på egen hand. Och jag väljer här att recensera hans roman:

"En Ond Man" från 1980 som skärskådar ondskans mekanismer på ett sätt som göra att en etikett som: "komiker" känns alltför smal att klistra på en sådan bred kulturarbetare som här omnämnde "Hasse" Alfredson. För den etiketten tiger om att hans allvar bor och hans skämt delar boning med varandra eftersom dom är varandras förutsättningar. Och för Dej som vill se en lång spelfilm som Du kanske får söka på nätet efter ska veta att ett kapitel från ovan nämnda roman har byggts ut av romanens upphovsman själv till långfilmen: "Den Enfaldige Mördaren" där Stellan Skarsgård gestaltar den harmynte, illa behandlade Sven som... Oj då!! Ibland slutar visst en bokrecension i ett kortfattat filmtips.

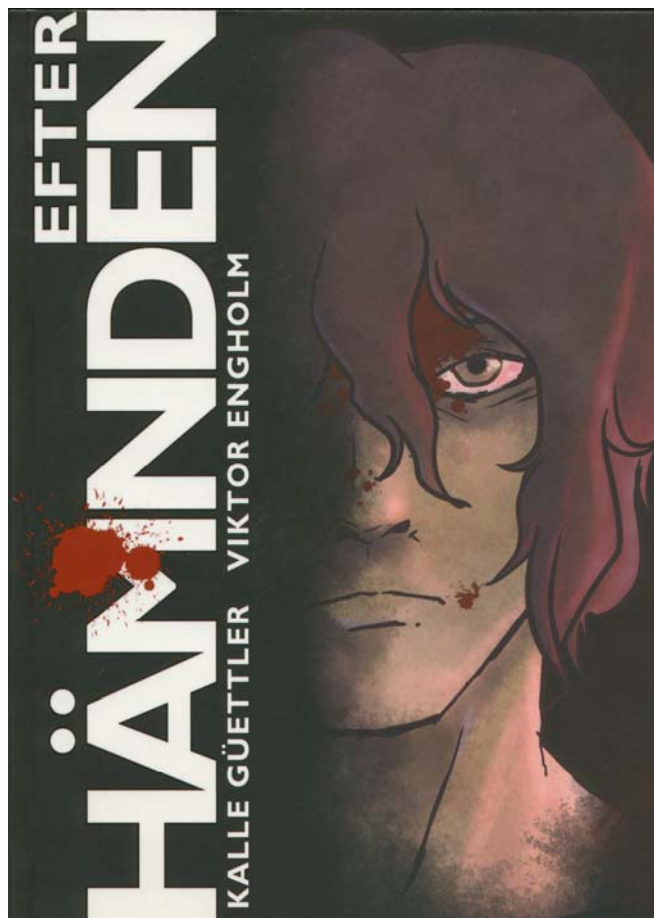
Erik Asteving.

NY BOK AV KALLE

I nr 4 av PappersMagasinet 2013 skrev vi om Viktor Engholm och Kalle Güettlers grafiska roman *Hämnd*. Nu har uppföljaren kommit – ”Efter hämnden”. I den första boken dödade Elias sin mammas våldtäktsman. De två familjerna hade kommit till Sverige från krigets Balkan där de funnits på var sin sida i konflikten. Här råkade de hamna i samma förort. Den nya boken börjar i fängelset där Elias avtjänar sitt 6-åriga straff. Han tränar och studerar men minnet plågar honom. Har hans mor blivit hjälpt av hans dåd eller är det tvärtom. I anslutning till sin första permission dyker den mördades son Michael upp och kidnappar Elias. Innan Michael fått sin hämnd så kommer hans syster Mira till gömstället och kidnappningen tar en annan vändning. I de efterföljande händelserna går en hänsynslös sanning upp för både Elias och Michael. Kanske är avståndet inte så stort som de trott. I slutet av boken ställs några frågor. Hade saker kunna gjorts annorlunda? Kan en människa vara enbart ond? En spännande berättelse att fundera kring – och fantastiska bilder.

RB

PRODUKTIONSPREMIEN

Fredag den 13 februari informerade företagsledningen de fackliga organisationerna på bruket att de villkorslöst accepterar inlösning av premien på

samma nivå som Bravikens uppgörelse ligger på – 6,5 %. Tyvärr kunde vi på samma möte konstatera att ett av tidigare ställda villkor var kvar. Företaget har inte tagit tillbaka den tänkta uppsägningen av övertidsavrundningsuppgörelsen. Ledningen har bara strategiskt kopplat bort den från premiefrågan. PTK facken accepterade förslaget samma dag. I och med det blev inte premien vår gemensamma fråga längre.

Efter att styrelsen har förankrat frågan på extra inkallad KO-träff och även på avdelningsmöte fattade man beslut att motvilligt acceptera företagets förslag. Styrelsens bedömning är att vi inte kan nå en bättre uppgörelse genom en fortsatt förhandling. Vi kan bara konstatera att vi, brukets anställda, är orättvist behandlade igen.

Avdelningsstyrelsen

Rosellas kryssningsvecka

Underhållning varje måndag

Måndag

Café Rosella

Underhållning med Ragnar Dahlberg och Ulf Elfving med gäster.

Tisdag

Stora speldagen

Höj pulsen med spännande bingo. Den stora finalen är 9/6.

Onsdag

Allsångsdagen

Allsång i skärgården med kryssningsvärden och dagens band.

Torsdag

Favoriter vi minns

Dansa till dagens band som spelar favoriterna vi minns.

Fredag

Afterwork

Njut av räkfrossa, dansa till dagens dansband och fynda i taxfreebutiken.

Lördag

Helgnöje

Frossa i räkor, dansa till kända dansband eller gå på Vinylpartaj, utvalda datum.

Söndag

Stillsam underhållning

Njut av ljuva pianotoner eller underhållningen av kryssningsvärden.

Dagskryssning med Rosella

Prisexempel 15:- per person. Uppge kod SKDAG.

Fri bussanslutning t o m 31/3, från ett flertal orter.

Tips! Förboka buffémåltid 229:- per person inkl dryck eller Rosellas besömda ångbåtsbiff 229:- per person inkl ett glas öl/vin.

Missa inte Drifters 14/3 och Larz Kristerz 11/4.

Boka alltid till bästa pris på Vikingline.se/rosella

VINGLINE

Vid bokning på telefon eller i butik tillkommer en serviceavgift.

Nyss hemkommen från distriktsmötet med Norra Norrlands distrikt i Skellefteå sitter jag nu här och ska försöka skriva något i Avd. 68 :as tidning.

Jag har lovat Aleksandar i ett svagt ögonblick att försöka skriva något.

Mitt namn är Kenneth Olsson och jag har den stora äran att vara ordförande i avd. 143 i Husum.

Och i kraft av detta också fått förtroendet att företräda Norra Norrlands distrikt i förbundsstyrelsen.

Jag tillhör inte de som brukar räkna upp mina uppdrag så fort jag träffar någon ny bekantskap men om jag ska beskriva mig själv så måste jag också tillägga att jag sedan sju år också är ordförande i Metsä Boards EWC.

Jag började jobba direkt efter militärtjänstgöringen 1976 som elektriker i Husum, först dagtid och mellan 1985-2006 som skiftgående elektriker. Båda dessa jobb trivdes jag mycket bra på, kanske mest det sista.

Någon gång i början på 1990-talet frågade valberedningen mig om jag var intresserad av att vara suppleant i styrelsen. Efter ett tags funderande svarade jag att jag provar ett år. Åren gick och jag blev så småningom ordinarie i styrelsen. Plötsligt i slutet av 2005

återkom valberedningen med frågan om jag ville ta över ordförandeposten efter Mats Östman som skulle gå i pension. Den frågan hade jag aldrig funderat på överhuvudtaget. Men lovade i alla fall att svara inom några dagar. Det blev några dagars panikartat funderande och till slut kom jag fram till att: Du har ju alltid velat påverka. Nu har du chansen.

Vår arbetsplats Husum genomgår just nu kanske sin största omvandling sedan vi startade med att tillverka finpapper 1972.

Vi ska fasa ut all pappersproduktion fram till 2017 och istället bygga en kartongmaskin för treskiktskartong (FBB).

Samtidigt stänger vi två finpappersmaskiner och konverterar den nyaste och största till Liner. Denna investering är oerhört efterlängtdad här i Husum och kan inte överskattas då det gäller vår framtid tror jag.

Det negativa är att vi kommer att bli färre anställda, i skrivande stund vet jag inte hur många som måste sluta. Planen är i alla fall att försöka få fram pengar till pensioneringar och försöka behålla de yngre medarbetarna. Detta är vad vi just nu sysslar med praktiskt ta-

get hela tiden.

Alla som varit i den situationen (och det har nog de flesta skulle jag tro?) att sitta i förhandlingar om att minska bemanningen vet vad som väntar oss i styrelsen lokalt. Med det menar jag inte att det är synd om oss utan att man under resans gång träffar förtvivlade människor och det är sådant man tar med sig hem och ibland aldrig glömmer.

Jag skrev i början att jag nyss hade kommit hem från distriktsmötet i Skellefteå, och på agendan där var bl.a. en punkt på dagordningen om någon "het" fråga från avdelningsrapporten. Och om ni undrar vilken het fråga vi diskuterade så var det SCA affären...Ni vet jaktstuga och flygplan och dess användande.

Det som kommer nu i denna text står helt och hållet för mig själv och inte för NN eller avd. 143 eller någon annan eftersom jag inser att detta är känsligt för en del.

Att SCA har ett eget plan har jag inga synpunkter på, det är ju trots allt ett mycket stort företag med verksamhet i en massa länder. Däremot användandet av detta plan som ett sorts privat transportmedel.

Nu ska man kanske vara lite försiktig med att tro allt vad som står i tidningen, men om bara en del är sant är det ändå rent åt h-lvete. Till detta kommer en jaktstuga som på flygbilder snarare ser ut som ett högfjällshotell.

Tankarna går till forna tiders konungar som hade skogar där bara dom och deras bekanta fick jaga medan folket kunde svälta.

Nu är det väl inte så att vi anställda inom pappersindustrin svälter men det finns ju arbetsplatser som skulle ha användning av de pengar som detta kostat för andra investeringar.

För man ska väl se detta flygplan och jaktstuga som investeringar?

Jag undrar hur man inom de närmaste åren tänker lägga orden om man av någon anledning måste lägga ett sparpaket på fasta kostnader på någon enhet?

Och vilket svar man får när man försöker...

Kenneth Olsson

i SVARTBÄCKEN...

I Svartbäcken
Plockas det röda rosor
i en bred protest
Mot våld och vandalism,
Skadegörelse och bränder.
Av män
Och kvinnor
med olika trosuppfattningar.

MELLAN PÅFRUSNING OCH UPPTING...

Mellan påfrusning
Och upptining
Tvekar såväl vädret
Som en och annan
Grubblande världspolitiker.

Erik Asteving.

Nuvarande bibliotek

Kerstin Ericsson, f d bibliotekschef i Norrtälje kommun och en gång i tiden föreståndare för biblioteket i Hallstavig, har skrivit en bok om biblioteksverksamhetens historia i kommunen. Den kommer att ges ut under året om allt går enligt planerna. Exklusivt för PappersMagasinet kan vi här förhandspublicera det avsnitt som berör biblioteksverksamheten i Hallstavig. Särskilt intressant för oss i Pappers eftersom våra föregångare har en inte obetydlig del i den historien. Texten är av mig något omarbetad i just den delen.

Roger Berglund

HÄVERÖ SOCKENBIBLIOTEK 1899-1923

1865 beslutade skolrådet att utse skolläraren till bibliotekarie och att han fick 20 riksdaler till bokinköp. Biblioteket låg intill Häverö kyrka i en av Häverö prästgårds flyglar. I början av 1920-talet öppnades en filial i Hallstavig, den nya bruksorten som växte fram i och med Holmens Bruks etablering av ett pappersbruk 1913-15. 1922 öppnades en biblioteksfilial även i Heräng. Bokbeståndet bestod till stor del av religiös fakta- och fiktionslitteratur.

ABF-BIBLIOTEKET I HALLSTAVIK 1917-1936

Biblioteksförfattningens statsbidrag innebar möjlighet för de folkrörelser som växt fram i början av 1900-talet att erhålla böcker till föreningarnas studiecirklar. 1912 bildades ABF, Arbetarnas Bildningsförbund och 1917 inregistrerades ABF-biblioteket i Hallstavig som nr 244. Grunden för biblioteket var Studiecirkel nr 350 inom Häverö Arbetarekommun. De första årens inköpta böcker till studiecirkeln förvarades hemma hos J E Björk, elektriker vid Holmens Bruk. Böckerna som samlats in från studiecirkelarna lånades endast ut till deltagarna i cirkelverksamheten. På hösten 1921 hölls ett möte för att bilda ett lokalt bildningsutskott. Det var rullaren Erik Jansson som kallat till mötet som beslutade att bilda Hallsta Bildningsutskott. Till bildningsutskottets Verkställande Utskott (VU) valdes Ernst Hellström, Hjalmar Pettersson och John Thél. Till "bibliotekarie" utsågs Erik Jansson med Oscar Blom som ersättare. Dessförinnan hade Sigfrid Grähs ansvarat för studiecirkelböckerna. Samtliga arbetare på pappersbruket.

I och med att man nu fick statsbidrag till verksamheten

var man även förpliktigad att hålla öppet för allmänheten.

Första bibliotekslokalen var i gamla Folkets Hus dåvarande B-sal. Den fick bildningsutskottet låna hyresfritt. Böckerna från de olika studiecirkelarna samlades i ABF-biblioteket i Hallstavik med Erik Jansson som förste biblioteksföreståndare. Biblioteket i Folkets Hus B-sal hade öppet en gång i veckan. 1923 efterträddes Erik Jansson av verkstadsarbetaren Carl Sjöberg. Carl Sjöberg kom att vara ABF-bibliotekets föreståndare i 25 år fram till 1947.

Den 7 oktober 1926 bildades den s k centraliseringskommittén med representanter för kyrkostämman, kommunfullmäktige, Hallstaviks och Herrängs föreläsningssällskap, ABF i Hallstavik och Herräng och IOGT i Herräng. 1929 var sammanslagningen genomförd men bokbestånd och bokinköp hölls isär. Folkskolläraren Liljekvist tjänstgjorde en kväll i veckan och ABF-bibliotekarien Carl Sjöberg den andra kvällen. Biblioteket flyttade nu till en lokal som hyrdes av Holmens Bruk den s k Barberarstugan belägen där nu kyrkan ligger. Lokalen uppläts gratis av Holmens Bruk till ABF. Barberarstugan flyttades 1934 till Skolvägen. I Barbe-

rarstugan samlades ortens alla bibliotek under ett tak. 1939 gick nästa flytt – då till det relativt nya varmbadhuset där man för första gången fick lokaler avsedda för biblioteksverksamhet.

HÄVERÖ FOLKBIBLIOTEK 1923

Biblioteket i Hallstavik (f d filial till Häverö sockenbibliotek) blev nu huvudbibliotek för Häverö folkbibliotek med egen biblioteksstyrelse. Kyrkan var huvudman in på 1930-talet. Folkskollärare Sigfrid O. Liljekvist utsågs till bibliotekarie.

Jenny Carlsson som övertagit föreståndaruppdraget för ABF-biblioteket från Carl Sjöberg 1947 fortsätter uppdraget till 1960. Efter detta år upphör bibliotekariefunktionen inom ABF och kommunen blir ensamt ansvarig för biblioteksverksamheten. Rullaren Sigfrid Grähs väljs 1945 till ordförande i ABF. Från och med 1952 är han också föreståndare för biblioteket i Häverö storkommun.

Inför kommunreformen 1952 genomfördes en sammanslagning med folkbiblioteket, IOGT-biblioteket och ABF-biblioteket.

Sigfrid Grähs efterträdde S.O. Liljekvist som ansvarig

Gamla Folkets Hus

Sigge Grähs längst till vänster

bibliotekarie. 1953-54 deltog Sigfrid Grähs i en kurs för deltidsanställda folkbibliotekarier - 3 veckor i Borås samt 14 dagar på Lidingö stadsbibliotek.

1952-1955 hade Häverö folkbibliotek filialer i Ununge, Skebobruk (1950-1959), Edebo, Gråska, Ronöholm, Singö, Herräng, Bergby, Häverö och Ytterby.

Biblioteket inrymdes i badhuset. Efter en översvämning i lokalerna flyttade biblioteket tillfälligt till kommunalhuset på Gustafsvägen.

1963 flyttade biblioteket in i nya och välplanerade bibliotekslokaler i Hallstaviks nybyggda Centralskola.

BOKBUSSEN 1967

På initiativ av bibliotekarien Sigfrid Grähs beslutade biblioteksstyrelserna i Häverö, Östhammars och Olands kommuner att gemensamt inköpa en paketbil, Hanomag Matador, med plats för 800 böcker. Paketbilens tak höjdes 2,5 dm så att man kunde stå i den och hyllor sattes in. Avsikten var att under tre år bedriva försök med bokbussverksamhet för att samtliga kommuninnevånare i respektive kommuner skulle ha möjlighet att utnyttja bibliotekets resurser oavsett om man bodde avlägset och hade svårt att komma till biblioteken.

Premiärturen gick i februari 1968. Bussen utnyttjades i respektive kommuner i 14-dagars perioder och gick "från dörr till dörr" utan speciella hållplatser. Ett protokoll från den 23 april 1969 berättar att bokbussen blivit mycket uppskattad.

Kerstin Ericsson

NYA LOKALER I FOLKETS HUS

1970 gick Sigfrid Grähs i pension och efterträddes av nyutexaminerade bibliotekarien Kerstin Ericsson.

1972 flyttade biblioteket in i det nybyggda Folkets Hus i centrala Hallstavik. Huset, som hade planerats under många år, ritades av arkitektfirman Hidemark & Månsson och invigdes av statsminister Olof Palme. Biblioteket kunde nu erbjuda rymliga centralt belägna lokaler, skivspelning, barnavdelning och ökade öppettider. Den vackra heltäckningsmattan visade sig så småningom utlösa allergibesvär hos besökande, varför den togs bort och ersattes med plastmatta. En nyhet var TV-apparaten där personal och allmänhet bl.a. kunde följa Ingemar Stenmarks framgångar från 1975 - 1979. Under åren har biblioteket önskat att få ta i anspråk den yta som ligger vägg i vägg med bibliotekets entré. Tidvis delades den av för att till hälften tillfalla Folkets Hus- restaurangen. Arbetsmiljön förbättrades så småningom (stora frontfönster mot söder), med automatiska markiser, lånedisken och barnavdelningen byggdes om och bokhyllorna och fönstren blev utbytta.

1994 blev assistenttjänsten halvtid omgjord till en barnbibliotekarietjänst. Träffpunkt BOKIS bemannades av ALU och beredskapsanställda. 1997 datoriserades Hallstaviks bibliotek.

Häveröbygdens konstföreningen flyttade in i biblioteket – Hallstaviks konsthall- och idag inryms den i utställningslokalen tillsammans med tidskrifter.

Personal i kommunbiblioteket har varit som kommunbibliotekarie Sigfrid Grähs-1970, filialföreståndare Kerstin Ericsson 1971-75, Sten Casparsson, Lena Böök Cedderström, Margareta Norén och Annalena Carlstedt. Som bibliotekarier har Irja Kaarla, Christina (Möller) Hallingström, Anna(Rouissi) Mätlik, Katarina Kristoffersson, Jörgen Boman, Erica Berglund, Inger

Hedin och Johanna Rickegård varit.

Biblioteksassistenterna var Gudrun Nordgren, Vanja Cedervall, Gertie Ohlsson, Birgitta Haeger, Karin Norén, Inger Gerdlöf, Christina Nordgren och Anita Hellström-Jansson.

ARBETSPLATSUTLÅNINGEN 1979-1982 samt 1990-1994

Med bidrag från Statens kulturråd startade Norrtälje kommun 1979 uppsökande verksamhet (arbetsplatsbibliotek) på Holmens Bruk i Hallstavik, Sporrang i Norrtälje och Gjuteriet i Herräng. På 1970-talet var den finsktalande befolkningen i kommunen ca 5 %. Dessa var inflyttade från Finland från 1950-talet.

1979 anställdes den finska bibliotekarien Irja Kaarla samt biblioteksassistenten Gertie Ohlsson. Verksamheten inrymdes i Hallstaviks bibliotekslokaler. I november 1986 beslutade budgetfullmäktige helt oväntat att Arbetsplatsbiblioteket skulle läggas ned. Beslutet omprövades och fullmäktige beslutade att verksamheten skulle behållas. I november beslutade fullmäktige än en gång om nedläggning trots protester från såväl företagsledningen och facken vid Roslagsgjuterierna och Holmens Bruk.

1990 återupptogs Arbetsplatsutlåningen, nu med besök på Holmens Bruk, Roslags-gjuteriet, Centraltvätten i Rimbo, Svenska Unicorn och SL-garaget i Norrtälje. 1994 upphörde arbetsplatsutlåningen för andra gången.

Personal på arbetsplatsbiblioteket var Irja Kaarla, Katarina Kristoffersson och Jörgen Boman. Assisterer var Gertie Ohlsson och Ylva Ahlengren.

Kerstin Ericsson

Jenny Wrangborg framträder på biblioteket

Bra början och nya krafter.

Ur utbildningssynpunkt har året börjat bra. Tre av våra Huvudskyddsombud – Lars-Åke Gardehed, Peter Nilsson och Örjan Jansson – har gått LO:s kurs "HSO 1" och "HSO 2" på Runö, i två omgångar, under februari. Dessutom har Jaana Kuusisto och Ulrika Enlund deltagit i en sekreterarutbildning som Pappers avd 3 i Karskär anordnade ihop med ABF Gävleborg. Något som de upplevde som mycket positivt. Så här säger dom: "Denna kurs var kanon, vi fick en bok som läraren följde några kapitel och sedan visade han på datorn. Väldigt innehållsrikt, detaljerat, lätt att förstå och vilket språk man skall använda.

Kursledaren var väldigt tydlig på hur man skall uttrycka sig i skrift och uppmanade oss att fatta pennan så ofta vi kan. Vi tycker kursen gav mycket och man förstår att vara sekreterare kräver lite noggrannhet."

Den 18 februari började också en BAM-kurs (Bättre Arbetsmiljö) med 28 deltagare varav 10 är skyddsombud. Kursen består av fem heldagar varav arbetsmiljökonsulten Janke Wikholm svarar för de två första dagarna.

De skyddsombud som saknar Pappers Miljökurs har chansen att gå den i Älvkarleby 27-29 april med steg II den 27-29 maj. Anmäl er snarast till Ulrika om ni är intresserade.

Andra kurser som kan vara av intresse framöver är;

- ♦ Lag och avtal, steg I: 7-9/4 + steg II: 11-13/5, Rönneberga
- ♦ Anpassning och Rehabilitering, 13-15/4, Runö
- ♦ Att informera och agitera, 13-17/4, Runö
- ♦ Fysiska och psykiska belastningsfaktorer, 20-22/4, Runö
- ♦ Pappers Ungdomskurs, 6-8/5 Rönneberga
- ♦ Kvalificerad förhandlingsteknik, 1-3/6, Runö
- ♦ Kemiska hälsorisker, 1-3/6, Runö
- ♦ Säkerhetskultur, 8-10/6, Runö

I höst blir det även en Förbundskurs på Rönneberga, en

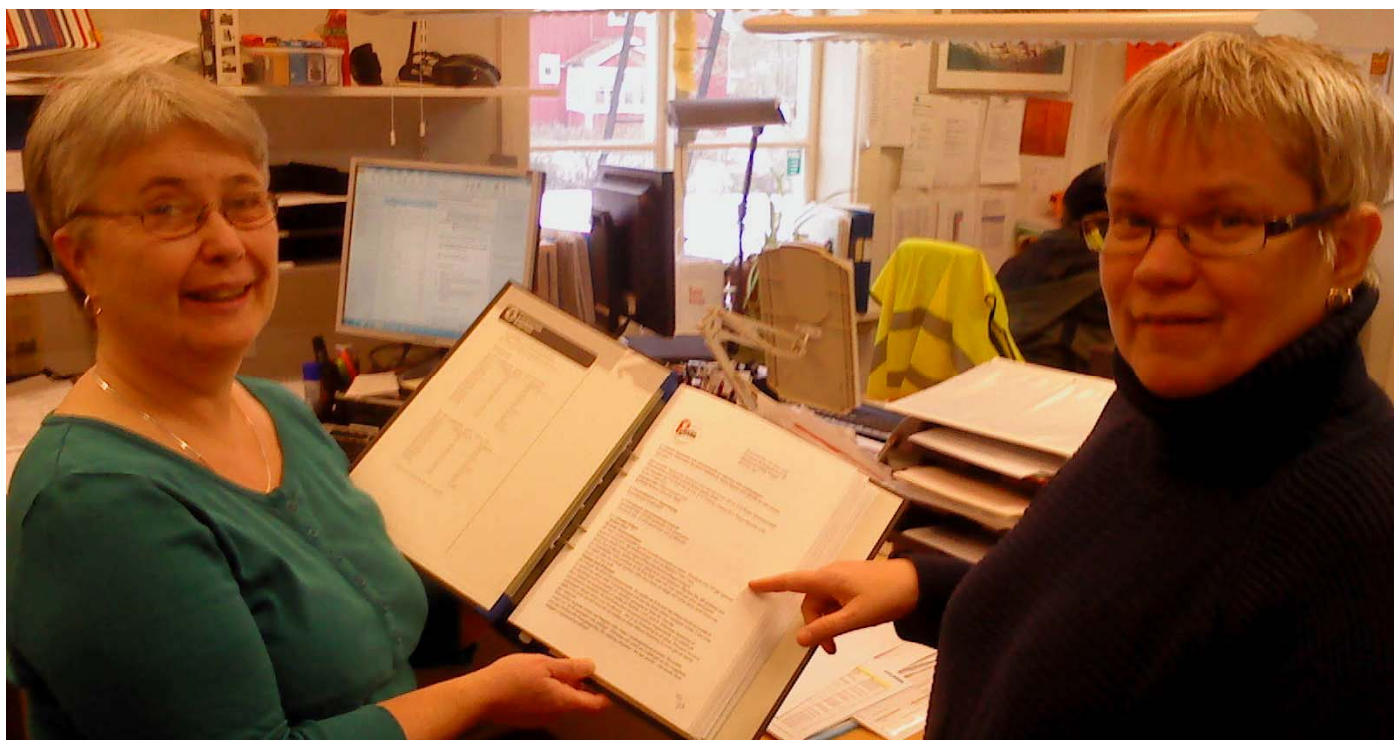
Per-Anders Pettersson ny studieombudsman

Miljökurs i Uppsala samt en Lag & Avtalskurs i Göteborg.

Distriktets årliga studiekonferens kommer i år att ske 4-5 juni i Gysinge, Österfärnebo. Där kommer vi bl a att planera för utbildningarna under 2016.

På förbundskontoret i Stockholm blir det fr o m mars förändringar på studiesidan. Nyanställd studieombudsman är Per-Anders Pettersson som närmast kommer från Unionen men har ett förflutet inom Pappers och Mölndalsavdelningen. På den tiden var han även med i Pappers Centrala Studiekommitté. Nu kommer han att ansvara för den kommittén. Conny Nilsson som varit studieombudsman går vidare till andra arbetsuppgifter på förbundet. Vi har sammanställt statistiken över studieverksamheten under 2014. Den visar en nedgång inom alla områden vilket är naturligt p g a den bemanningsminskning som skett på bruket. Den turbulens som rått på företaget under ett antal år har påverkat intresset och möjligheterna att delta i olika utbildningar. Förhoppningsvis lugnar det ner sig framöver och då ökar kanske förutsättningarna för ett större deltagande. För en detaljerad statistik hänvisas till avdelningens Verksamhetsberättelse. Antalet förbrukade UVA-timmar under 2014 blev 493 timmar vilket är den historiskt lägsta nivån.

Roger Berglund, studieorganisatör

Jaana och Ulrika har varit på kurs

Författaren som återvänder

Författaren Lars Åke Augustsson har vid olika tillfällen besökt Hallstavik och Hallsta Pappersbruk. Ett av hans besök skedde inför vårt 75-års jubileum och arbetet med vår historik då. Det resulterade i en text som också kom med i 75-årsboken. I den boken finns en bild på Lars Åke ståendes vid torrändan av PM 2.

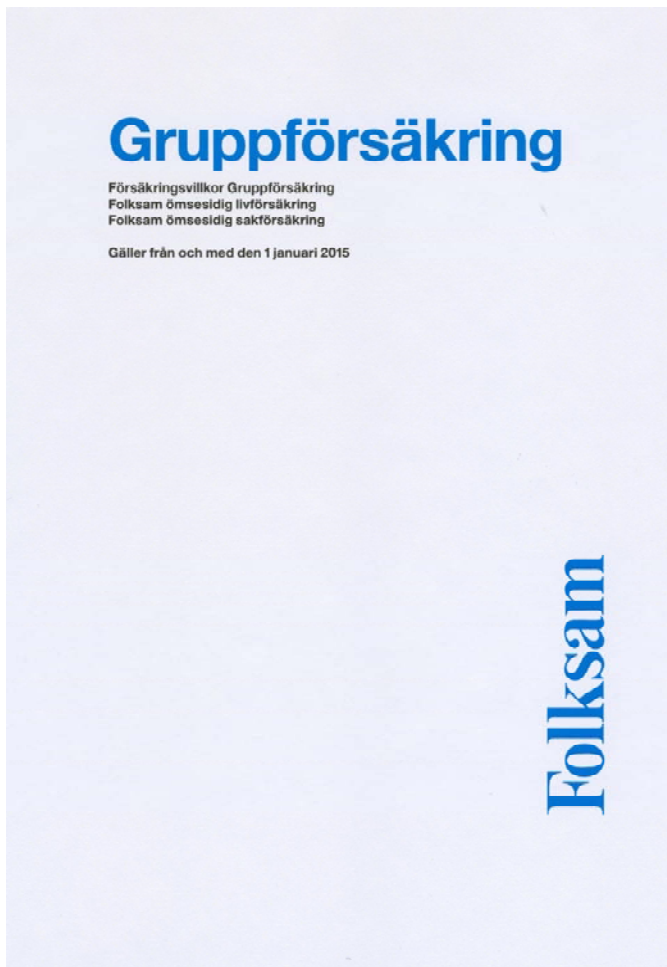
Nu i slutet av 2014 var Lars Åke Augustsson åter i Hallstavik. Han gick runt fabriken tillsammans med Roger

Berglund och Kalle Güettler (som skriver på 100 års-historiken). Det var en halverad fabrik som mötte Lars Åke denna gång. Ett första intryck summerade Augustsson så här: "I dessa dagar känns det nödvändigare än nånsin med solidaritet på golvet - även om inte så många syntes till när vi vandrade omkring." Även i vår kommande bok kommer Lars Åke Augustsson att medverka med en reflexion över fackföreningarnas betydelse och tidens tendenser.

RB

Lars Åke t h samtalar med Bernd Schüler

Avdelningens försäkring är nu ännu bättre

Det är några förändringar i försäkringarna förutom de vi redan skrivit i tidningen om. Vi har valt att höja de ersättningsbelopp som finns i vår försäkring. Från och med den 1 februari 2015 så gäller följande:

Om du blir sjuk har försäkringen ändrats på följande sätt:

Vid sjukdom betalas ersättning ut redan efter 90 dagars sjukskrivning. (2014 var det efter 180 dagar)

ersättningen höjs från 1.780 kr i månaden till 2.225 kr/månad

Dessutom införs ett nytt moment som kallas för kostnadsersättning. Ett engångsbelopp som utbetalas med

2.225 kr efter 90 dagars sjukskrivning.

På grupplivförsäkringen blir det följande förändring:

Dödsfallsbeloppet höjs från 5 till 6 prisbasbelopp

I kronor blir det följande: från 222.500 kr vid dödsfall till 267.000 kr vid dödsfall.

Eftersom Folksam sänkts sin premie för försäkringen så blir den merkostnad för dessa förbättringar endast 1 kr per medlem och månad. På medlemsmötet i januari så togs beslutet att passa på att förbättra försäkringen utan att behöva höja premien mer än 1 kr.

I medlemskapet i Pappers ingår även följande försäkringar i Folksam:

- ◆ Hemförsäkring
- ◆ Olycksfallsförsäkring på fritiden
- ◆ Diagnosförsäkring
- ◆ Kompletterings tjänstegruppliv
- ◆ Barngruppliv

Utöver dessa så kan ni även välja att betala er familj följande försäkringar:

- ◆ Sjuk och efterlevande för er partner (sjuk, diagnos och liv)
- ◆ Olycksfall på fritiden för er partner
- ◆ Medlemsbarn för era barn (sjuk och olycksfall)

Vi har märkt att det är många som vill träffa Folksams rådgivare Erik i Röda stugan för att gå igenom sitt försäkringsskydd. Därför kommer han lite oftare till oss på Pappers i Hallstavik. Hur ni ska göra med den ändrade avdragsrätten för pensionssparande är något ni kan ta upp med honom. Kontakta Ulrika på avdelningen så bokar hon in er till att få träffa honom. Det kostar ingenting utan är en förmån som ingår i fackavgiften, så passa på.

NYCKELN TILL EN SCHYSST PENSION

Grattis! Din framtid är i trygga händer

Du som har din tjänstepension hos oss har en riktigt bra fondförsäkring. Med 12,5 procent fick våra fondsparare bäst snittavkastning 2009 – 2013. Det är den högsta femårsavkastningen bland jämförbara bolag, enligt Risk & Försäkring. Vår fond Entré 100 hade dessutom en avkastning på hela 20 procent 2014.

Vi ser till att du och en halv miljon andra LO-medlemmar som valt vår fondförsäkring, får de bästa förutsättningarna för en bra pension. En låg avgift och smart pensionslösning till exempel. Har du inte redan valt oss – välj nyckeln till en schysst pension du med!

folksamlopension.se • 020-414 414

Uganda

Denna resa blev av genom att jag läste tidningen Vi om en kunskapsresa till Vi-skogen. Nu bestämde jag mig för att vara modig och åka själv denna gång. Men eftersom jag är så ekonomisk lagd enligt mina arbetskamrater, så ringde jag till resebyrån och frågade om jag kunde dela rum med någon. Jag hade sådan tur, så det var en kvinna vid namn Marianne som hade samma tanke.

Så den 24 oktober på kvällen bar det av mot Uganda, blev mellanlandning i Etiopien i Addis Abeba. Där fick vårt sällskap vänta några timmar innan flyget fortsatte till Entebbe i Uganda. Både i Etiopien och i Uganda så blev vi feberkontrollerade innan vi kom in i landet, eftersom Ebola finns i Västafrika.

Vi var framme på morgonen den 25 oktober, där väntade vår reseledare Sven-Olof på oss. Vi hade tre stycken jeepbussar som vi delade upp oss i. Vi var 13 st. kvinnor och 3 män med reseledaren. Första natten bodde vi på hotell i Kampala, dag två fortsatte vi mot Mburu. På vägen dit så korsade vi Ekvatorn. (Nu har jag korsat ekvatorn både i Sydamerika och i Afrika). En dag gjorde vi en vandring på savannen. Där var vattenbufflarna väldigt nyfikna på oss, så vår guide fick kasta en jordkocka mot dem så de backade. Det mest fantastiska landskapet var i Queen Elisabeths nationalpark, där är det väldigt platt men så finns det en ravin som går tvärs i genom, där nere är det djungel. Där var vi en dag på schimpansvandring, dem hittade vi tack vara spanare. De blev irriterade på oss, for runt och skrek. Jag höll mig till de beväpnade vakterna, när några andra följde efter dem för att fotografera.

Efter mycket jeepåkande så kom vi mot gränsen till Kongo, där i nationalparken Biwindi så blev det övernattnig. Jag och Marianne hade tur vi fick en stuga, alla andra i vår grupp fick ligga i tält. Så kom höjdpunkten att få träffa bergsgorillorna på bara någon meters håll. Där var även spanare ut, så vi behövde inte leta så länge förrän vi hittade dem. Det blev ett klättrande upp och ner i djungel, inte

Ulrika på savannvandringen

att tänka på om det fanns farliga spindlar eller ormar. I gruppen som vi besökte hade silverryggen avlidit, så ännu hade inte någon blivit ledare.

Sista veckan så fick vi besöka några familjer som är med i Vi-skogen, de som varit med från början, hade det väldigt bra nu med fint hus och många djur. De var även inspiratörer till när fler ville komma med i kooperativet. Roligt att se hur bra det kan bli när man får utbildning i att plantera träd, att det blir mat till både människor och djur. Viktigaste växten var bananplantan, överallt såg man männen komma med bananstockar för att sälja på marknaden. Dessa bananer är matbananer, de smakar nästan som potatis.

Träffade även en kvinnogrupp som hade en gemensam bank, där har de andelar och behöver de låna pengar får de göra det i två månader sedan måste de betala tillbaka.

Vi fick även besöka en dövskola som ingår i Vi-skogen, barnen visade upp en teaterföreställning om att man måste vara rädd om träden. Eftersom de visste att vi har varit med om att ge bidrag till Vi-skogen, så fick vi även plantera en trädplanta. Vi var även till ett kooperativ där medlemmarna hade HIV, de hade gått ihop i kooperativet för att kunna hjälpa varandra.

Så var det dags att åka hem efter två veckors besök i ett land under utveckling, man tänker på Afrika som väldigt torrt landskap, men det stämmer inte på Uganda. Där var växligheten väldigt grön.

Vid ekvatorn i Afrika

Cykelfrakt av bananer

Bergsgorilla tittar på oss besökare

Vi-skogens kontor i Masaka

Ugandisk köttgryta

Ulrika planterar ett träd

FAKTA OM UGANDA

Huvudstad: Kampala

Officiellt språk: Engelska och Swahili

Statsskick: Republik

President: Yoweri Museveni

Självständighet: 9 oktober 1962

Area: Totalt 241 551 m², Vatten 15%

Befolkning: 34 856 813

Valuta: Ugandisk shilling

Sjö i Mburo nationalpark

NR 5 KRYSSLÖSNING

L	U	T	F	I	S	K
---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av kryss nr 5 är:

1: pris Inget rätt svar har inkommit

2: pris

Ni hade kunnat hämta erat pris på fackexpeditionen i Röda Villan om ni skickat in svar.

MUMSBITAR

Sega hallonrutor med havretopping

Ingredienser

4 1/2 dl vetemjöl	2 dl hallonsylt (eller lingonsylt / jordgubbssylt)
1 dl strösocker	Crisp:
1 msk bakpulver	1 1/2 dl havregryn
150 gram smör	1 dl strösocker
1 ägg	1 tsk vaniljsocker
	50 gram smör

Ställ ugnen på 200 grader.

Rör ihop de torra ingredienserna och vänd ner ägget. Tärna ner smöret och nyp ihop till en smulig deg. Tryck ut i smord form 20*30. Bred ut sylten och börja med toppingen.

Smält smöret i en kastrull på spisen, dra bort från

plattan och rör ner havregryn, socker, vaniljsocker och vänd ihop så att det blandas ordentligt. Fördela ut crispet över sylten och ställ in i nedre delen av ugnen i cirka 20 minuter. Låt svala innan du skär upp kakan i bitar

KALENDARIUM 2015

Styr	Styrelsemöte
AVD	Avdelningsmöte
KO	Kontaktombud
HKO	Huvudkontaktombud

STYR	AVD	KO-träff	HKO-träff	Anmärkningar	Tid
11 mar	18 mars			Årsmöte	18 mars
08 apr		24 apr	10 apr	VP	26-27 mar
06 maj	13 maj			Distriktsmöte	14-15 apr
03 juni					
01 juli					

KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord".

Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.

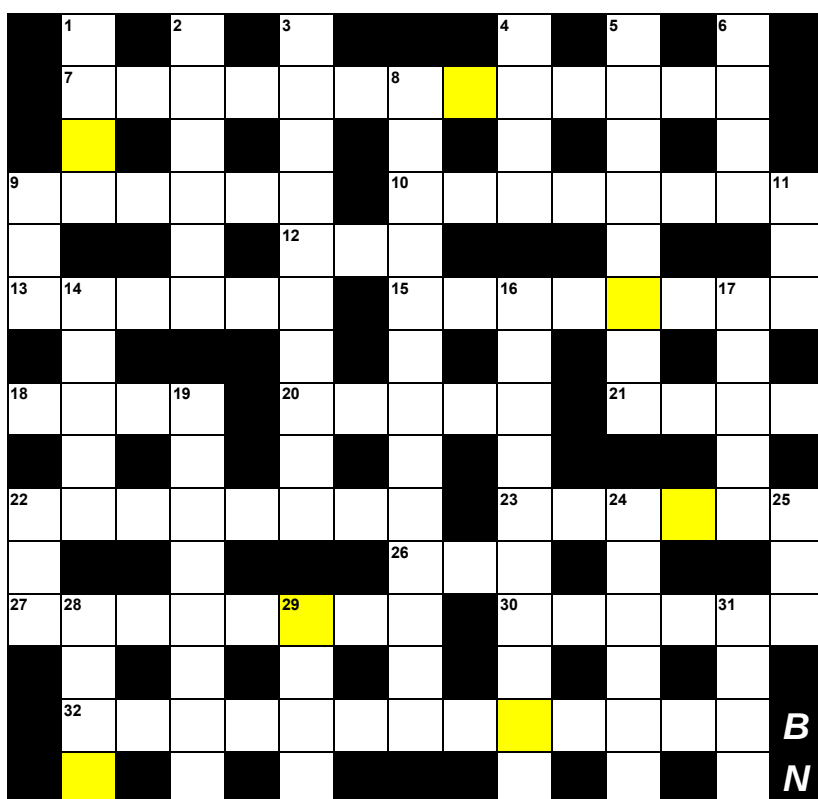
Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Bland de inlämnade rätta svar kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslotter

Lodrätt

1. Driver ekan
2. Kalender
3. År ekologiska fältet
4. Snack på internet
5. Gräs eller is
6. Fix idé
8. Är väl även mullvaden
9. Bluff
11. Brädspele
12. Förhandlat ner pris
14. Skyndade
15. Bilist
16. Dråp & misshandel
17. Vän i Madrid
19. Är Obama
22. Akka
24. Kan det i stuprör
25. Före tie
26. Bård
28. Slag nära håll
29. Grevar & baroner
30. "Kört eka"
31. Oreda

Vågrätt

7. Iris	21. Nasse
9. Gävle-del	22. Rektanglar & trianglar
10. Ugglor hoar då	23. Bröder & systrar
12. Under golfboll	24. Den skaver ibland
13. I Hendrix' händer	26. Tärning
15. Runt Mona-Lisa	27. Är ofta motorvägarna
18. Rockgrupp	30. Pirater
20. Ibland på linjen	32. Porslinsmöbler

ÅRSMÖTE

Folkets Hus den 18 mars kl 15.45

UVA timmar utgår till alla Årsmötesdeltagare

(det gäller bara medlemmar i Pappers avd 68)

På dagordningen:

- ♦ Val av bl. a.:
 - Kassör på 2 år
 - Styrelseledamöter på 2 år
 - Studieorganisatör på 2 år
 - HSO samordnare
- ♦ Fråga om ansvarsfrihet
- ♦ Fastställande av lokal medlemsavgift
- ♦ Höjning av TF 68 avgiften

Även i år gästas vi av trubaduren Daniel Andersson. ABF är medarrangör av kulturinslaget.

Vi kommer även att bland mötesdeltagarna lotta ut fina presenter från våra sponsorer.

En måltid serveras i restaurangen Källan! Välkomna !

LAYOUT: Pappers avd 68

FRAMSIDA: Taisto Hautala

BAKSIDA: Aleksandar Srndovic

NÄSTA NR: Maj 2015

ANSVARIG UTGIVARE :

Aleksandar Srndovic

REDAKTIONEN:

Anders Lidén

Erik Asteving

Ulrika Enlund

Stefan Pettersson

KONTAKT:

Pappers avd 68

Tyskavägen 1

763 81 Hallstavik

0175 26 390

www.avd68.com

